

Gazeta învățămîntului

Organ al Ministerului Învățămîntului și al Comitetului Central al Sindicatului Muncitorilor din Învățămînt

ANUL VII Nr. 302

4 PAGINI, 25 BANI

Sîmbătă 22 ianuarie 1955

Spre un nivel mai ridicat al predării fizicii în școală

Cu nemărginită bucurie, cu încredere în viitorul fericit al patriei, poporul nostru a luat cunoștință de hotărârile guvernului sovietic de a acorda unor țări de democrație populară — printre care și Republica Populară Română — ajutor tehnico-stiințific și de producție pentru crearea de baze științifice experimentale în vederea dezvoltării cercetărilor în domeniul fizicii nucleare și a folosirii energiei atomice în scopuri pasnice.

Folosirea energiei atomice în scopuri pasnice deschide în fața omenirii uriașe posibilități de creștere a forțelor de producție, de progres tehnic și cultural, de sporire a bogăției societății. Un kilogram de uraniu, bunăoară, poate servi la realizarea a 20 de milioane de kilowatt-ore de energie electrică, adică tot atât cât dau 2500 tone din cel mai bun cărbune. O centrală electrică industrială pe bază de energie atomică, cu o putere de 100 mii kilowatt, va consuma în 24 de ore numai 200-250 gr. de uraniu, pe cînd o centrală de aceeași putere, funcționînd pe bază de combustibil obișnuit, consumă în fiecare zi sute de tone de cărbuni.

Întotdeauna sovietic multilateral în ceea ce privește proiectarea, livrarea de utilaje, construirea de generatoare electrice cu o capacitate termică pînă la 5000 kw fiecare și de acceleratori de particule elementare va permite țării noastre, ca și celorlalte țări prietene care primesc acest ajutor, să desfășoare pe larg lucrări de cercetări științifice în domeniul fizicii nucleare, să obțină o cantitate suficientă de izotopi radioactivi în vederea folosirii lor în multe domenii ale științei și tehnicii.

Marele posibilități de dezvoltare care se deschid în fața științei și tehnicii noastre, a economiei și culturii noastre cer ridicarea continuă a nivelului științific și pedagogic al predării fizicii în școală. Pentru a putea să participe activ la construirea socialismului, tineretul nostru trebuie să-și însușească cele mai înaintate noștințe și metode din domeniul științei și tehnicii, să știe să aplice în practică aceste cunoștințe.

Încă de la Congresul Învățătorilor din aprilie 1952, cînd tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej accentua că sarcina esențială a școlii înarmarea elevilor cu bazele științelor, cadrele didactice și-au îndreptat mai mult atenția asupra largirii conținutului științific al lecțiilor de fizică. În cei doi ani școlari ce s-au scurs de atunci, a crescut considerabil numărul învățătorilor și profesorilor care au căutat să facă din lecțiile lor un mijloc puternic de inițiere a elevilor în domeniul fizicii, de educare a lor în spiritul concepției materialist-dialectice. Școlii ca cele de 7 ani de la Avrig și Răsinari, raionul Sibiu, de la Urziceni, regiunea Ploesti, ca școlile medii de fete și de băieți din Rîmnicu-Vilcea au devenit îndepăratele cunoscute cadrelor didactice din raioanele respective pentru succesele pe care le-au obținut în predarea fizicii. Aparatele lucrate de profesorii acestor școli împreună cu elevii lor, reflectă o preocupare care ce în ce mai intensă a profesorilor de a realiza o unitate cât mai strînsă între teorie și practică, de a-și înarma pe elevii cu teorie și cunoștințe și de a-și depinde de ele.

A crescut mult numărul profesorilor care nu se mai mulțumesc numai cu studiarea materialului expus în programa școlară, în manual și în metodici, care caută să fie la curent cu tot ceea ce apare în diferite reviste de specialitate, în presa și diverse publicații. Planurile de lecții sînt întocmite cu mai multă grijă. Profesorii sînt mai exigenți față de felul cum expun cunoștințele în fața elevilor, cum demonstrează anumite fenomene și legi din fizică, legăturile dintre fenomene și dintre diferite laturi ale fenomenului studiat. Un exemplu demn de urmat în această privință îl constituie lecțiile tovarășului Stoia Arista de la școala medie de fete nr. 1 din Craiova. Deosebit de exigentă față de propria sa muncă și față de munca elevilor, tovarășa Stoia desfășoară lecțiile la un ridicat nivel științific, fără a depăși veridicile programe și posibilitățile de înțelegere ale elevilor. Caietul ei de planuri arată gria pentru fixarea școlii fiecărei lecții, pentru expunerea sistematică a materialului, pentru organizarea experiențelor demonstrative, pentru indicarea celor mai interesante lucrări practice.

Viața din școli arată, însă, că mai sînt încă mulți profesori de fizică, care duc o muncă formală, lipsită de perspectivă, lipsită de simțul răspunderii. Încă mai sînt profesori care reduc pregătirea lecției la o citire superficială a materialului din manual, care înlocuiesc experiențele cu desene, sau care nu fac nici desene, care desfășoară lecții rupte complet de realitate, de progresele pe care le face știința și tehnica în țara noastră. Unii profesori, cu un nivel scăzut din punct de vedere profesional, îndeprumază chiar greșit pe elevii, transmițîndu-le cunoștințe greșite din punct de vedere științific. La școala medie mixtă din Balș, de exemplu, în rezolvarea problemelor date în manualul de clasa a VI-a, ca aplicații la diferite teme, se fac serioase greșeli.

Consfătuire de producție

Organizația sindicală din școala noastră a inițiat de curînd o consfătuire de producție în legătură cu problemele predării matematicii. Consfătuirea a prilejuit un larg schimb de experiență între cadrele didactice.

Referatele care au fost prezentate la consfătuire, ca și discuțiile purtate pe marginea lor au scos la iveală interese și dorințe ale cadrelor didactice de a-și ridica nivelul profesional și de a-și îmbunătăți metodele de predare.

A. STREZA
profesoară la școala pedagogică mixtă din Carei

O întâlnire emoționantă

La casa pionierilor din orașul Pucioasa a avut loc de curînd o întâlnire între pionierii școlilor din Pucioasa și Eroul Muncii Socialiste Constantin Vasiliache, strungar la Uzinele metalurgice din Tringoiște.

Constantin Vasiliache le-a povestit pionierilor despre copilăria lui, despre anii grei pe care i-a trăit în perioada regimului burgeois-moșieresc. El le-a vorbit apoi cu mult însoțire despre perspectivele minunate pe care le-a deschis în fața lui regimul democrat-popular și le-a povestit în continuare despre tineretul din uzină, despre munca pe care o duce el pentru a ajuta tinerii să se califice la locul de muncă. Răspundînd întrebărilor puse de pionieri, tovarășul Constantin Vasiliache le-a explicat cum a organizat în anul 1948 prima brigadă de muncă, brigada care purta numele lui Mao Tze-tun. De asemenea, el le-a dat multe informații pentru organizarea mai bună a activității în cercurile tehnice.

Odiha cadrelor didactice

În cursul anului trecut, prin grija partidului și guvernului, 10.500 de oameni ai muncii din instituțiile de învățămînt și-au petrecut concediul de odihnă în cele mai pitorești localități din țară. Numeroși învățători și profesori emeriți și decorați au fost trimiși în case speciale de odihnă pentru frunții în producție. De asemenea, 5600 de oameni ai muncii din învățămînt au plecat să-și îngrijească sănătatea în localitățile și sanatoriile balneo-climatice ale C.C.S.R. și ale Ministerului Sănătății. Alte 4000 de cadre didactice și membrii lor de familie și-au petrecut concediul în taberele și casele de odihnă organizate de comitetele sindicale de învățămînt regionale, raionale și de instituții.

Mii de copii ai oamenilor muncii din școli și-au petrecut vacanța în colonii, tabere și case de odihnă pentru studenți. În anul 1955, peste 20.000 de membri ai Sindicatului muncitorilor din învățămînt își vor petrece vacanța în localitățile balneo-climatice ale patriei noastre. (Agerpres).

Un lectorat pentru părinți

Experiența anilor trecuți ne-a arătat că de mare este însemnătatea legăturii între școală și familie pentru bunul mers al muncii instructiv-educative. De aceea, noi ne-am preocupat mult în anul acesta de îmbunătățirea muncii pe care o ducem în rîndurile părinților.

În scopul de a face ca lectoratele pentru părinți să fie cât mai interesante și mai pline de roade, comitetul pedagogic al școlii noastre s-a îngrijit de îmbunătățirea tematicii referatelor și a organizat o expoziție care să ogîndească aspecte ale muncii din școală. Printre materialele care pot fi văzute la această expoziție se numără caiete ale elevilor, planșe de geografie, de științe naturale, de limba română etc.

Lectoratele cu părinți ne dau posibilitatea să folosim larg sprijinul familiei pentru ridicarea nivelului la învățarea elevilor și pentru întărirea disciplinei în școală. PAULA CHIȚIMIA
profesoară la școala nr. 152 din București

Deschiderea expoziției „Viața elevilor din școlile rezervelor de muncă din R. P. Ungară”

În cadrul acordului de colaborare culturală dintre țara noastră și R. P. Ungară, marți s-a inaugurat în localul școlii profesionale nr. 13 de telecomunicații, din str. V. Alexandru nr. 1 din Capitală, o expoziție cu tema „Viața elevilor din școlile rezervelor de muncă din R.P. Ungară”.

La inaugurare au fost de față reprezentanți ai Ministerului Învățămîntului, reprezentanți ai Institutului Român pentru Relațiile Culturale cu Străinătatea, profesori, elevi etc. Au participat reprezentanți ai ambasadei R. P. Ungare la București.

Un colț al expoziției

Expoziția, care a fost trimisă de Direcția generală a rezervelor de muncă din R. P. Ungară, ogîndește grija regimului democrat-popular din țara vecină și prietenă pentru asigurarea celor mai bune condiții de viață și pentru pregătirea profesională a tinerii a elevilor școlilor rezervelor de muncă. Expoziția cuprinde numeroase fotografii, fotomontaje, diverse piese și utilaje confecționate de elevi, material didactic, manuale etc.

Fotografiile sugestive ilustrează pregătirea profesională tinerii pe care viitoarele cadre ale construcției socialiste în R. P. Ungară o primesc în școlile rezervelor de muncă. Iată-i, de exemplu, pe elevii școlii profesionale de energie electrică a uzinei de locomotive din Győr studiind cu atenție piesele locomotive electrice, sau pe elevii școlii de mine de la Komlo experimentînd funcționarea unei mașini de ștrengit.

Expoziția înfățișează și piesa confecționată de elevii școlii rezervelor de muncă: un întrerupător electric de forță și un distribuitor de curent electric, executate la școala nr. 11 din Budapesta, un aparat de proiectie pentru diafilme, executat la școala nr. 25 din Budapesta, un dispozitiv de fixare, executat la școala nr. 13 din Hatvan etc.

O altă secțiune a expoziției arată grija Partidului celor ce muncesc din Ungaria și a guvernului R.P. Ungare pentru odihnă și recreația elevilor. Peste 10.000 elevi sînt trimiși în fiecare an la odihnă pe școlile de stat. Fotografii arată viața minunată pe care o duc elevii la casele de odihnă de la Ujhuta și Visegrad, la Slovak, pe malul lacului Balaton etc. De asemenea, numeroase fotografii artistice înfățișează viața culturală și sportivă a elevilor în școlile lor de țară.

Expoziția va fi prezentată și în alte câteva orașe din țară.

In acest număr:

- Exercițiile pentru însușirea vocabularului limbii ruse. (pag. 2-a)
- P. Zavitaev: Predarea științelor naturii în clasa a IV-a. (pag. 2-a)
- L. Skatkin: Legătura între teorie și practică în predarea aritmeticii. (pag. 2-a)
- Acad. prof. Ilie Murgulescu: Intensificarea muncii de educație a linerei generații — sarcina centrală a școlii noastre. (pag. 3-a)
- VIAȚA DE PARTID ÎN INSTITUȚIILE DE ÎNVĂȚĂMÎNT. — Prof. Leonida Dănilă: În fruntea luptei pentru ridicarea nivelului predării. (pag. 3-a)
- Ollimpla Iacobescu: Înarmarea elevilor cu cunoștințe agrotehnice — în atenția cadrelor didactice. (pag. 3-a)
- Educatoarele s-au pregătît pentru consfătuirile raionale. (pag. 4-a)
- Prof. univ. A. Potop: Vom folosi energia nucleară în economia și știința noastră. (pag. 4-a)
- Energia atomică în slujba omului. (pag. 4-a)

Acolo unde și-a petrecut ultimii ani din viața Vladimir Ilici Lenin

Leninskie Gorki!

Cine nu cunoaște acest sat din regiunea Moscovei, în apropiere de care, într-un parc bătrîn, se află casa albă, cu coloane, unde și-a petrecut ultimii ani ai vieții sale marele conducător al oamenilor muncii, întemeietorul primului stat din lume al muncitorilor și țărănilor, Vladimir Ilici Lenin. Aici vin în excursie locuitorii din Moscova și Leningrad, țărani muncitori din Cuban și cultivatori de bumbac din Uzbekistan, viticultorii din R.S.S. Moldovenească și tăietorii de lemne din Karelia, aici vin și o mulțime de oameni din țările vecine și din celelalte țări ale Europei și din celelalte țări ale Asiei și din celelalte țări ale Africii și din celelalte țări ale Americii.

Cu ocazia acestor excursii am plecat și noi cu autobuzul de la Moscova. La o răspînteie a drumului, șoseaua coboară spre satul Gorki. În stînga, drumul duce spre parcul bătrînesc. Cît de minunată este iarna această alee de pădure! Printre copacii acoperiți de pomorocă se zărește casa într-un etaj și cu coloane, cu terase largi. Cu firească emoție pășești pragul acestei clădiri. Pe aceste scări, pe aceste scări a pășit Ilici...

În camerele-muzeu totul se păstrează cu grijă, așa cum era pe cînd trăia Lenin. Aici îl vezi viu — în măreția clarviziunii lui pătrunzătoare, în excepționala lui modestie. Cabinetul de lucru al lui Lenin. Pe masa de scris vedem o călmară și un tocs, colți de hirtie albă, formulare cu antetul „Președinte Sovietului Comisarilor Poporului”. La această masă a scris Lenin câteva din ultimele lui lucrări.

Întîm în biblioteca lui Lenin. În dulapuri — literatură beletristică, politică, istorică, agricolă. Multe cărți sînt în limbi străine. În grădina de iarnă de la etaj cresc și acum palmerii care crescuseră în timpul lui Lenin. În ianuarie 1924, în această sală Vladimir Ilici a împodobit un pom de iarnă pentru copiii din satul Gorki și dintr-un sovhos vecin. Desi bolnav, Ilici s-a jucat cu copiii, le-a împărțit cu mîna lui daruri de Anul Nou. În această sală se păstrează într-o vitrină de sticlă obiectele personale ale lui Lenin O bluză modestă, cu o croială de tip militar, ghete simple. Marea modestie a lui Lenin este ilustrată și de următorul fapt. Lîngă casa se află o colibă cu o mică cămăruță. Aici s-a mutat să lucreze Vladimir Ilici în 1918, fiind în convalescență după rana provocată de glonțele trădător. Lenin s-a mutat să lucreze în această cămăruță pentru a nu consuma multe lemne cu încălzirea unei case spațioase.

Sus se află sufrageria modestă a lui Lenin. Aici se strîngea la masă familia Ulianov. Pe masa acoperită, ca și în trecut, cu o mușama, se află un samovar, sîm așezate cești, pahare și altă veselă. În camera lui Vladimir Ilici a rămas deschisă pe masă cartea lui Maxim Gorki „Universul tău mele”.

În parcul lui Lenin se află un colțșor pitoresc — grădina de vișini, a cărei isto-

A. ROJNOV

rie este cu totul neobișnuită. În noiembrie 1923, Lenin a fost vizitat la Gorki de delegația muncitorilor de la manufactura „Gluhov”. Textiliștii au adus în dar conducătorului puțeli de vișin. Muncitorii au hotărît în unanimitate la o adunare a lor să sădească o grădina de vișini sub ferestrele camerei lui Ilici, care era bolnav. Lenin a primit cu multă căldură delegația muncitorilor, dar aflînd că aceștia i-au adus un dar el se încrunță. Auziind însă că este vorba despre puțeli de vișin, se înveselește, apoi se apropie de ferestra și indică personal locurile unde să fie plantați. De atunci au trecut 30 de ani, grădina de vișini a crescut mare, iar alături de pomii dăruți lui Lenin de către muncitorii de la „Gluhov” cresc vișini tineri, plantați de curînd de comsomoliștii din Noghinsk.

Pe coasta care coboară spre lunca râului Pehra, încăuștat de gheturi, se văd teii svelți și trunchiurile albe ale mesteceniilor. Aici, în rarele minute de odihnă, venea Ilici în timpul verii să prîndă pește cu undița. Dincolo de copaci se zărește o clădire frumoasă. Este școala „În amintirea lui Lenin”, construită după indicațiile lui Vladimir Ilici pentru copiii sătenilor din Gorki și ai lucrătorilor din sovhosul vecin.

De curînd, la școală a avut loc reuniunea tradițională a absolvenților. Cu acest prilej s-au întîlnit aici Valentin Bestov, aspirant la Universitatea din Moscova, Volodia Ermakov, inginer de mine, Ella Benderskaia, agronom, Stava Sazonov, directorul unui S.M.T. din tinutul Altai. Toți aceștia sînt copii ai țărănilor din sat și ai lucrătorilor din sovhos.

Viața părinților lor este acum cu totul alta.

În satul Gorki se mai găsesc mulți oameni care povestesc bucurși despre întîlnirile și convorbirile însușitețele avute cu Vladimir Ilici. La rugămintea țărănilor, Lenin a luat cuvința la o adunare sătească din Gorki, care a avut loc la 9 ianuarie 1921. Acest lucru este amintit de o placă comemorativă de pe pereții unei case din sat. După adunare țărăni i-au rugat pe Ilici să-i ajute să introducă în sat electricitatea. Lenin le-a făgăduit sprijin și în luna mai a aceluiași an Gorki s-au aprins lămpile lui Ilici.

În sat nu este nici un neștiutor de carte. Zeci de copii ai țărănilor din Gorki lucrează astăzi ca agronomi, învățători, medici, ingineri, tehnicieni. La Gorki există o bibliotecă cu un fond de cărți de peste 30.000 volume, aici funcționează un cinematograful sătesc. În casele colhoznicilor au fost instalate 108 aparate de televiziune.

„De pe terasa largă a casei-muzeu „V. I. Lenin” din Gorki se deschide o priveliște minunată. Dincolo de copacii troienți ca-n basme se văd izurile, satul, pășunile acoperite de zăpadă, iar ceva mai departe țărănișii păduri și șesuri, peisaje dragi lui Vladimir Ilici.

Cartea — prietena copiilor

N-a apucat bibliotecara să deschidă ușile și micuții cititori ai cartierului au și pătruns cu zece înăuntru. În secția de copii a bibliotecii s-au ocupat toate locurile. Se deschide și sala unde la loc cursurile de limba rusă. Degeaba, și aici scaunele sînt ocupate la tufală. „Doar n-ai să citești în picioare. Poftim, intrați în birou!” — și responsabilul bibliotecii așază în jurul biroului său ultimele scaune rămase libere. Așa-i aici în fiecare dimineață, în fiecare după amiază, 100 de copii în fiecare zi.

Secția de copii a bibliotecii nr. 31 din raionul Lenin este una dintre cele mai active din Capitală. Ea diluzează în rîndurile copiilor din cartierul Ferentari mii și mii de volume scrise pentru cei mici. Bibliotecara secției de copii nu mai prididește să răspundă cererilor: „Stii, tovarășă bibliotecară, dă-mi și mie cărticica aceea pe care ai dat-o și lui Gigi, unde brotăcelul se întînește cu cîrda de giște și cu sărgete măslîniiu”. Bibliotecara știe despre care carte-i vorba: „Oac Brotaș”, de Alexandru Otili. Această carte, ca și multe altele, este citită cu mare plăcere de către copii.

În cadrul secției de copii a bibliotecii activează trei cercuri de „prieteni ai cărții” și două cercuri de basme. Activitatea cercurilor — care constă în lecturi, prezentări de cărți etc. — este coordonată cu programa școlară. Un colectiv de copii contribuie la munca de popularizare a cărții. Pe acesia îi poți vedea adesea plecînd în drum prin cartiere, cu cîțva cărți subțioare. Ei merg acasă la alți copii, să le schimbe cărțile imprumutate la bibliotecă. Dar micuții colaboratori ai bibliotecii nu uită nici pe cei care „neglijențea” să restituie volumele imprumutate. După lista pe care au primit-o din partea bibliotecii, cărțile sînt luate și redade cititorilor.

„Intr-un colț al bibliotecii, Ion Ghenciulescu citește cu atenție. Lectorul îl pasionează. Aici, în țara noastră, copiii și părinții lor trăiesc o viață fericită. El, de pildă, locuiește cu fa-

milia într-un apartament curat și spațios, dintr-un bloc ridicat pentru muncitori. Dar acolo, în America, în Anglia, în colonii? Ia uite cît de tristă este viața copiilor Angliei, descrisă în cartea „Cei de o vîrstă cu tine”, de Nicolai Comarowski. Teddy Nice, micul băiețuț ocrotit al surorii sale mai mici, Bessie, Teddy Nice caută pentru sora sa cel mai bun culcus pe care-l poate găsi în stradă, în ganjurile și piniile nărsite ale Londrei. El pune de-

vărași luptători pentru libertate și lericire.

S-a inserat... Ion Ghenciulescu a închis copertile cărții. Multă vreme el nu va putea uita imaginile dureroase ale poeziei. Cartea „Cei de o vîrstă cu tine” l-a făcut să se gîndească și mai mult la viața fericită pe care-o trăiesc copiii patriei noastre dragi.

Bibliotecile pentru copii se îmbogățesc mereu cu noi și noi cărți. „Cintărețul vrăjitor” — acesta este titlul uneia din recentele cărți pentru copii

Secția de copii a bibliotecii nr. 31 din raionul-Lenin este vizitată zilnic de micuți cititori

parte pentru micuța Bessie ultima bucdică de mîncare. Teddy și prietenul său James, așa mici cum sînt, ajută ne muncitorii greviști în lupta lor împotriva patronilor și a polițiștilor. Viața plămădește din Teddy și James ade-

apărute în vitrinele librăriilor noastre. Tradusă de poezia Maria Banuș și ilustrată de I. Daria, cartea cuprinde un vechi basm german despre un cîntăreț și un flaut năzdrăvan.

În luna ianuarie. Editura Tineretului

ANDREI VALENTIN

În experiența școlii sovietice

Predarea științelor naturii în clasa a IV-a

Școala sovietică este chemată să educe constructorii activi ai comunismului, dezvoltând din toate punctele de vedere, devotați cu trup și suflet măreții lor patrii.

În realizarea acestei sarcini de mare importanță un rol de seamă aparține științelor naturii, deoarece ele contribuie la formarea bazelor concepției științifice, materialiste despre natură.

Programa în care pedagogul și de-a copiii posibilitatea de a observa direct și nemijlocit obiectele și fenomenele naturii pe care le studiază pentru ca, pe baza percepțiilor prin simțuri, copii să-și formeze reprezentări precise și concrete despre natură, despre legăturile și legile simple ale fenomenelor naturii.

În clasa a IV-a, predarea științelor naturii are drept scop studierea de către copii a apei, aerului, a zăcămintelor minerale și a solului (structura și compoziția, lucrarea și îngrășarea solului). Pe lângă aceasta, elevii trebuie să efectueze lucrări practice pe parcela școlară de experiență, să-și fixeze și să-și lărgască deprinderile sanitare și igienice căpătate în clasele I-III.

Copiii își însușesc cunoștințele despre natură prin observații (programa cere ca învățătorul să demonstreze la lecții anumite experiențe cu apă, aerul și solul), prin citirea explicativă a buciilor corespoizitoare la lecțiile și excursiile pe obiecte, în timpul lucrărilor practice la colțul naturii și pe parcela școlară de experiență. Studiul cu copiii natura, învățătorul le arată prin exemple vii din realitatea sovietică cum, prin munca lor, oamenii suplin și transformă natura în interesul celor ce muncesc.

În excursiile făcute la locurile de extragere a bogățiilor naturale (carriere de nisip, cariere de piatră, exploatare de turbă), la fabrica de cărămidă, la atelierul de lăcătușerie sau fierărie, copiii urmăresc diferite procese de producție, cunosc munca oamenilor care folosesc diferite scule și mașini-unelte și văd rezultatele muncii lor. Elevii înțeleg că sculele și mașinile-unelte ușurează munca oamenilor, contribuie la ridicarea productivității muncii și a calității produselor obținute.

Pentru ca elevii să se obișnuiască să aplice cu pricepere în practică cunoștințele dobândite. Însușindu-și cu acest prilej deprinderi practice elementare, ei trebuie să efectueze anumite lucrări. Așa de pildă, elevii din clasa a IV-a trebuie să știe să confecționeze un filtru de hirtie și să filtreze apa tulbură; să măsoare cu ajutorul termometrului temperatura apei, aerului, a corpului propriu și s-o noteze corect; să

lucreze și să îngrășe cu gunoi de grajd terenul, să pregătească pentru sădit cartofii, să-l mușuroasă, să afineze terenul, să plivescă buruienile.

Muncile pe parcela școlară au o importanță deosebită, deoarece cultivând plantele și observând creșterea lor, copiii se conving în practică de faptul că diferitele plante pot trăi și se pot dezvolta bine numai în condiții strict determinate, că recolta depinde de modul cum au fost pregătite pentru însămânțare terenul și semințele, cum au fost îngrășate plantele.

Pentru o mai bună însușire de către copii a materiei de învățământ, învățătorul folosește diferite metode, procedee și forme de predare a științelor naturii: povestirea, demonstrarea la lecție a experiențelor, materialul didactic, citirea explicativă a povestirilor despre natură și despre sunarea și folosirea ei de către om, excursiile în natură și în producție, fixarea și verificarea cunoștințelor dobândite de copii.

Organizând în acest fel predarea științelor naturii în clasa a IV-a, învățătorul asigură condițiile necesare pentru a sădi în conștiința copiilor o bază temeinică pentru educarea concepției materialiste despre natură și a caracterului dăunător al predecederilor și simerșțiilor legate de fenomenele naturii. În același timp, el îi ajută pe copii să-și însușească anumite principii și deprinderi practice și îi familiarizează cu diferite procese de producție, contribuind prin aceasta la introducerea în practica școlii a înecupurilor învățămîntului noțional.

Să dăm câteva exemple. Studiind la lecție apa, copilul află, pe baza observațiilor proprii, că apa este înconjurată și transparentă, că nu are miros și gust, că în forma vasului în care este turnată. Pe cale de experiență ei au prilejul să cunoască trecerea apei dintr-o stare în alta (ghiata și zăpada — apă — vaporii), să cunoască substanțele solubile și insolubile, metodele de purificare a apei turburii prin filtrare.

În felul acesta, observațiile și experiențele simple și accesibile fierărei școlii, ajută elevii să capete reprezentări concrete și precise despre fenomenele date și să înțeleagă mai bine conținutul povestirilor despre apă pe care le citesc din carte. Din cărți din povestirile învățătorului și din conținutul filmelor didactice elevii află despre triașele hidrocentrale construite în Uniunea Sovietică, despre folosirea aburului la mașinile cu aburi, locomotive, vapoare.

Un material bogat și interesant pentru copii este acela privitor la zăcămintele mi-

nerale. Copiii studiază granitul, piatra de var, combustibilul extras din pământ (turbă, cărbunele de pământ, petrolul), mineralele și metalele obținute din ele. Învățătorii se îngrijesc ca toți copiii să aibă posibilitatea de a cerceta cu atenție mostrele de roci și metale studiate și de a se obișnui să le deosebească după aspectul exterior. Învățătorul se străduiește ca elevii să capete o reprezentare clară asupra felului în care oamenii sovietici extrag și folosesc bogățiile naturale ale subsolului; în acest scop se organizează excursii și se folosesc filmele didactice.

Elevii cunosc în mod intuitiv solul datorită excursiilor făcute la locurile de depresiune (râb, malul abrupt al unui flu etc.). Apoi ei studiază la lecție, în clasă, compoziția și structura solului; învățătorul demonstrează experiențe care dovedesc că în sol există humus, nisip și argilă, săruri minerale, că dacă solul are o structură cu granule fine, el conține o rezervă suficientă de apă și aer.

Trecând la problema prelucrării și îngrășării solului, învățătorul le arată elevilor rolul științei și al tehnicii, subliniază faptul că agricultura colectivă a obținut în Uniunea Sovietică succese nemaivăzute. Pentru confirmarea cuvintelor sale, el citează date care caracterizează succesele colhozului local. Elevii din școlile sătești fac excursii pe ogarele colhozice pentru a urmări și observa lucrările de primăvară ale colhoznicilor și la S.M.T. pentru studierea uneltelor și mașinilor agricole.

Concomitent cu studiarea solului, elevii execută lucrări de primăvară pe parcela școlară de experiență, aplicând în practică cunoștințele obținute.

Primăvara, tinerii naturalști din clasa a IV-a, organizează în cerc și muncind suplimentar pe parcela în alarea lecțiilor, experiențe simple cu plantele, ca de niță: răritul sfeclii și al morcovilor la diferite distanțe, săditul cartofilor nefcolhoz și încolțiri la soare în tuberculi întregi și în părți de tuberculi, creșterea verzei fără hrănire și cu hrănire suplimentară în timpul vegetației etc. Aceste lucrări le arată în mod convingător elevilor că recolta depinde nu de diminețu, ci de om, de cunoștințele și priceperile sale, că obținerea unei recolte bogate nu este un lucru ușor, că pentru aceasta se cer cunoștințe, priceperi și deprinderi practice temeinice, se cere o muncă colectivă susținută.

P. ZAVITAEV
candidat în științe pedagogice

În Uniunea Sovietică se dă o deosebită atenție învățămîntului artistic. Fotomontajul reprezintă aspecte din viața unor școli medii de artă plastică și muzică

Legătura între teorie și practică în predarea aritmeticii

Sarcina predării aritmeticii în clasele elementare ale școlii sovietice de cultură generală constă nu numai în transmiterea cunoștințelor, ci și în înarmarea copiilor cu priceperile și deprinderile necesare, în dezvoltarea gândirii și a vorbirii, a imaginației și a memoriei lor.

Munca pentru înarmarea copiilor cu priceperile și deprinderile necesare, în dezvoltarea gândirii și a vorbirii, a imaginației și a memoriei lor, se realizează pe baza observațiilor și a experiențelor simple cu plantele, ca de niță: răritul sfeclii și al morcovilor la diferite distanțe, săditul cartofilor nefcolhoz și încolțiri la soare în tuberculi întregi și în părți de tuberculi, creșterea verzei fără hrănire și cu hrănire suplimentară în timpul vegetației etc. Aceste lucrări le arată în mod convingător elevilor că recolta depinde nu de diminețu, ci de om, de cunoștințele și priceperile sale, că obținerea unei recolte bogate nu este un lucru ușor, că pentru aceasta se cer cunoștințe, priceperi și deprinderi practice temeinice, se cere o muncă colectivă susținută.

Metoda sovietică a aritmeticii consideră legătura teoriei cu practica ca unul din principiile de învățământ. Această legătură se realizează în următoarele direcții: pe baza observării faptelor, învățătorul îi conduce pe copii la generalizări, concluzii, reguli; prin aplicarea rezultatelor generale se aplică în practică la rezolvarea exercițiilor și a problemelor, la executarea lucrărilor de măsurătoare.

În clasa a IV-a, elevii își însușesc cunoștințe despre proprietatea de permutare a termenilor adunării: 11+19+12+18+13+17+14+16+15 și alții ușor răspunsul: 30+30+30+30+30=135.

Analizând exercițiile 120+150=270; 150+120=270, elevii găsesc asemănările și deosebirile dintre ele.

În ce constă asemănarea acestor cazuri de calcul? Și într-un caz și în celălalt are loc o operație de adunare, datele numerice sînt aceleași, rezultatul este același.

Prin ce se deosebește un exercițiu de altul? Este diferită ordinea termenilor adunării: într-un exercițiu primul loc îl ocupă numărul 120, al doilea loc numărul 150; în celălalt exercițiu, dimpotrivă, la început este scris numărul 150, iar după aceea numărul 120.

Elevii pot deduce că în aceste două exerciții totalul nu se schimbă prin schimbarea locului termenilor adunării. Ei analizează apoi exerciții de adunare cu alte numere și observă că nici în alte cazuri totalul nu se schimbă prin schimbarea locului termenilor adunării. Ei ajung la generalizarea că această însușire a adunării este proprie oricăror numere.

Astfel, pe baza observării unor fapte matematice învățătorul îi conduce pe elevii spre generalizare, spre cunoașterea proprietății adunării. Însușindu-și această proprietate a adunării, elevii o folosesc cu prilejul rezolvării orale și scrise a exercițiilor. De exemplu, rezolvînd oral exercițiul: 11+12+13+14+15+16+17+18+19, școlarii schimbă locul

termenilor adunării: 11+19+12+18+13+17+14+16+15 și alții ușor răspunsul: 30+30+30+30+30=135.

Acceși dependență între datele și rezultatele adunării se constată și cu prilejul analizării problemelor aritmetice simple. De exemplu, elevii rezolvă următoarele două probleme:

Problema nr. 1. Un școlar avea 10 cărți și a mai primit încă 2 cărți. Cîte cărți are școlarul?

Problema nr. 2. Un școlar avea mai multe cărți. Cînd a mai primit încă două cărți, el a văzut că are 12 cărți. Cîte cărți avea la început școlarul?

Elevii observă că pentru rezolvarea primei probleme ei caută să afle suma a două numere, iar pentru rezolvarea problemei a doua ei află, după suma dată și după unul din termenii adunării, celălalt termen al adunării. Dependența dintre datele și rezultatul adunării poate fi ilustrată printr-un desen. Desenul reprezintă niște cărți pe un raft — la stînga 10 cărți, la dreapta 2 cărți. Deducul sînt scris: în total 12 cărți.

Acoperind cu o foaie de hirtie cărțile din stînga desenului învățătorul le propune copiilor să calculeze cîte cărți a avut la început școlarul. Notînd termenul necunoscut al adunării cu x, elevii pot scrie condiția problemei: x+2=12. Acest exercițiu se rezolvă în felul următor: x=12-2. Se stabilește legătura existentă între rezolvarea problemei și a exercițiului corespoizant.

Cînd elevii își dau seama de dependența între datele și rezultatul adunării, ei aplică cunoașterea acestei dependențe la rezolvarea exercițiilor și a problemelor. În felul acesta se stabilește legătura între principiul teoretic și aplicarea lui în practică.

Cu prilejul studierii în clasa a IV-a a operațiilor aritmetice cu numere concrete, școlarii execută lucrări practice de măsurătoare a lungimii, de cîntărire a diferitelor obiecte. Măsurînd lungimea tocului, ei au obținut 1 dm 7 cm — număr concret compus. Măsurînd aceeași lungime în centimetri, ei au obținut 17 cm — număr concret simplu. Deoarece elevii au măsurat valoarea și aceeași lungime — ei trag concluzia că 1 dm 7 cm=17 cm.

Execuții măsurătorile, elevii învață în mod practic că numerele concrete simple și compuse se obțin în urma măsurătorii, că una și aceeași lungime poate fi exprimată în măsuri mai mari și mai mici. În felul a-

cesta, învățătorul îi face pe școlarii să înțelegă transformarea numerelor concrete. Însușindu-și cunoașterea teoriei transformării numerelor concrete, elevii aplică aceeași teorie la efectuarea exercițiilor practice de fracționare și transformare a numerelor concrete. De exemplu, ei măsoară pe teren o distanță de 10 m. Fiecare elev parcurge această distanță de trei ori cu pasul obișnuit, fără a grăbi sau a încetini mersul, și calculează numărul de pași. Un elev a obținut următoarele rezultate: 14 pași, 15 pași, 16 pași — în total în cele trei parcurșuri el a făcut 45 de pași. În medie 15 pași. Împărțind 10 m la 15, elevul obține lungimea medie a pasului său, aproximativ — 66 cm. Cunoșcînd măsura pasului său, elevul poate măsura cu pași diferite distanțe și le poate exprima în metri.

Lucrările practice de măsurătoare ajută la concretizarea reprezentărilor copiilor despre dimensiunea metrului, despre dimensiunea pasului. Calculele efectuate contribuie la însușirea noțiunii de medie aritmetică. Învățătoarea M. A. Bobrișova, care lucrează la o școală elementală gătească, folosește pe larg în clasa a IV-a efectuarea lucrărilor de măsurătoare. Ea scrie: „Fiecare elev din clasa a IV-a cunoaște greutatea corpului său. Fiecare s-a cîntărit pe cîntar a stat pe cîntar, a deschis și a închis ghișia lui, a pus și a scos diferite greutate. Elevii și-au notat toate acestea în caiete. Apoi au aflat greutatea medie a elevilor pe vîrste, cît cîntăresc în medie copiii de 10, 11, 12 ani. Au aflat greutatea medie a unui elev de clasa a IV-a, greutatea pe care o suportă dușmanul din clasă. Apoi elevii au alcătuit probleme cu toate aceste date”.

Lucrările practice executate de elevi contribuie la o însușire conștientă și temeinică a teoriei. Cunoașterea teoriei ajută elevilor să îndeplinească bine lucrările practice, să rezolve în mod conștient problemele de aritmetică.

Realizarea legăturii între teorie și practică în predarea aritmeticii are o mare importanță educativă, ajută elevii să înțeleagă că cunoștințele iau naștere din practică și pot fi aplicate în practică.

L. SKATKIN
candidat în științe pedagogice, colaborator științific al Institutului metodelor de învățămînt al Academiei de Științe Pedagogice

ȘTIRI DIN U. R. S. S.

O monografie interesantă

Un grup de colaboratori științifici ai Institutului pedagogic „K. D. Ușinski din Iaroslavl, compus din L. B. Genkin, doctor în științe istorice, P. G. Andreev, doctor, P. I. Kozlov, candidat în științe istorice, și P. N. Drujini, profesor, au alcătuit o mare monografie consacrată istoriei orașului Iaroslavl.

Cartea a fost editată de Editura regională din Iaroslavl într-un tiraj de 15.000 exemplare. Apariția monografiei „Iaroslavl” a fost întin-

pinată cu mult interes de opinia publică din oraș și din regiune.

Sovhozul ajută școala

Vasili Sazonovici Orkin, directorul sovhozului de creștere a oilor din Sarpsin, regiunea Stalingrad, vizitează adeseori școala. El se interesează de activitatea cadrelor didactice, de succesele elevilor, de chestiunile gospodărești. Cîteodată, directorul vine la școală însoțit de alți muncitori ai sovhozului.

Nu de mult, punctul de radiificare al școlii funcționa numai seara. Acum, conform dispoziției directorului sovhozului, centrala electrică dă

zincic curent la ora 10 dimineața și la 4 după masă, special pentru funcționarea punctului de radiificare.

Directorul sovhozului a acordat o mare atenție utilității și înzestrării internatului. Mulți absolvenți ai școlii medii muncesc în colhoz. Iurii Efremov și-a însușit profesiunea de strungar și studiază fără frecvență la Institutul agricol; Victor Treubov este contabil, Evdokia Gaidina lucrează la S.M.T. Oblinsk.

Pentru ajutorul activ acordat școlii, comitetul executiv al sovietului regional de deputați ai oamenilor muncii i-a decernat directorului sovhozului, V. S. Orkin, diploma de onoare.

Propaganda experienței înaintate

Institutul regional de perfecționare a cadrelor didactice din Tula și Editura regională propagă în mijlocul pedagogilor din oraș și regiunea experiența celor mai buni învățători, profesori și diriginți de clasă din școlile locale.

Zilele acestea, Editura din Tula a publicat o nouă lucrare „Din experiența muncii educative în școală”.

Această lucrare cuprinde unsprezece articole, dedicate diferitelor probleme de educare a colectivului de copii.

Exercițiile pentru însușirea vocabularului limbii ruse

Scopul exercițiilor pentru însușirea vocabularului limbii ruse într-o școală medie este îmbogățirea vorbirii elevilor cu cunoașterea vocabularului limbii ruse literare moderne și cu priceperile de a le pronunța corect, de a le scrie, de a le folosi în vorbire.

Trebuie să-și învățăm pe școlarii să-și expună independent ideile în limba rusă, adică să învingem, pe de o parte, „timiditatea lexicală” a elevilor, care cunoaște cuvintele dar nu le folosește de teamă să nu greșescă, iar pe de altă parte, să nu admitem întrebările necorescătoare a cuvintelor.

Însușirea de către elevi a cuvintului nu este o memorare mecanică. Procesul acestei însușiri este complex, cuprinzînd o întreagă serie de momente. Înainte de toate, elevii trebuie să înțeleagă bine sensul cuvintului. Însușindu-și un cuvînt nou, ei își lărgesc totodată sfera reprezentărilor sale despre viață. În aceasta constă latura instructivă a acumulării materialului lexical.

Pentru a determina cercul de cuvinte al căror înțeles trebuie să-l explice elevul, profesorul folosește trei metode:

1. Stabilirea ei însuși cu cuvinte trebuie să studieze cu elevii. El notează aceste cuvinte și, înconjurînd planul concret de lecție, chibzuiește cînd și cu ajutorul cărui procedee la va dezvoltă elevilor înțelesul lor.

2. Elevii întrebărilor elingui pe profesor ceea ce nu înțeleg. Totuși, practica arată că, în primul rînd, elevii se încează să pună o asemenea întrebare (trebuie să-și obișnuim cu aceasta) sau, înțelegînd un singur sens al cuvîntului dat, ei nu chibzuiesc asupra întrebării lui în textul citit și de aceea nu au de pus nici o întrebare.

3. Prin întrebări puse elevilor profesorul constată ceea ce nu le este clar în text. Această metodă este deosebit de bună în cazurile cînd un anumit cuvînt sau o întreagă expresie are în textul respectiv un înțeles special.

Înțelesul cuvintelor necunoscute pentru elevi se explică înainte de citirea textului. În procesul citirii și după citire.

Înainte de citire se explică cuvintele a căror necunoaștere ar îngreuna înțelegerea de către elevi a textului în ansamblu sau în mare parte, iar dezvoltarea înțelesului acestor cuvinte în timpul citirii ar sustrage atenția elevilor de la conținutul celor citite. Aceste cuvinte trebuie explicate în prima parte

a predării lecției, prin includerea lor în discuția cu elevii sau în comunicarea profesorului. După explicarea ele vor fi scrise pe tablă și elevii le vor citi cu voce tare.

În procesul citirii vor fi explicate cuvintele al căror înțeles este sugerat de text sau poate fi explicat în mersul citirii (adică repede), prin utilizarea sinonimelor.

După citire se analizează cuvintele al căror sens ar putea fi neclar numai pentru unii dintre elevi, sau al căror înțeles poate fi explicat prin conținutul general al textului (metafore, expresii ironice etc.).

Alegerea metodelor de explicare a cuvintelor necunoscute pentru elevi depinde de următoarele împrejurări: a) de cauzile neînțelegerii cuvintelor de către elevi; b) de conținutul noțiunii pe care o lămurăse cuvîntul respectiv (dacă el este concret sau abstract, și este de complex etc.); c) de faptul dacă acest cuvînt va intra sau nu în vocabularul activ al elevilor. În primul caz cuvîntul se explică mai amănunțit.

Noțiunile abstracte trebuie explicate pe baza exemplelor luate din viață. Pentru ca elevii să înțeleagă cuvîntul nobil, profesorul le va vorbi despre diferite fapte nobile ale oamenilor și, generalizînd cele expuse, va spune: „Aceste fapte noi le numim fapte nobile”.

Atunci cînd noțiunea care trebuie explicată este cunoscută elevilor sub o altă denumire, în limba maternă, sau atunci cînd este cunoscut sinonimul acestui cuvînt, pentru explicarea cuvintelor este rațională traducerea lor în limba maternă. În afară de aceasta, pentru explicarea cuvintelor pot fi folosite sinonime și antonime.

Folosirea sinonimelor în scopul lămuririi înțelesului cuvintului se aplică în mod frecvent. Treptat, în procesul practicii de vorbire a elevilor și de analiză a limbii textelor cuprinse în programă, profesorul le ajută elevii, să-și precizeze înțelesul cuvintelor-sinonime.

Se poate ivi o dificultate în înțelegerea sensului cuvintelor sau a expresiilor atunci cînd acestea au un sens special în textul respectiv. De cele mai multe ori, aceasta se întâmplă atunci cînd este vorba de metafore și de expresii metafizice. În acest caz expresia trebuie explicată în întregul ei.

cu analiza textului. Procedul explicării expresiilor figurate, obișnuite în limba rusă, din care multe au devenit idiom, depinde de caracterul expresiei înșăși, de măsura în care explicarea ei poate fi demonstrativă.

Cuvîntul, dacă el nu reprezintă un termen, are oțeva înțelesuri: înțelesul înțelesului înțelesului înțelesului. Dar în procesul citirii și al analizei se dezvăluie înainte de toate înțelesul cuvîntului în textul respectiv.

Explicarea cuvintelor neînțelese este numai prima etapă a exercițiilor pentru însușirea vocabularului. Cuvîntul trebuie să se fixeze temeinic în conștiința elevilor, să intre în practica lor de vorbire. La aceasta contribuie alcătuirea dicționarului, exercițiile în legătură cu sinonimele, antonimele, epitele etc.

În școlile se folosesc dicționare alfabetice. Acestea sînt dicționare în care cuvintele ruse sînt traduse în limba maternă a elevilor în ordine alfabetică. Cu prilejul alegerii cuvintelor pentru dicționarul alfabetic, profesorul trebuie să aibă în vedere următoarele:

1. — În dicționar se înscriu cuvintele vocabularului activ al elevilor.

2. — nu are nici un sens să se traducă cuvintele care au intrat temeinic în practica de vorbire a elevilor;

3. — dacă elevul nu înțelege înșiși noțiunea atunci traducerea trebuie însoțită de explicații în limba maternă.

În manualele de limba rusă există dicționare pe buci de lectură și alfabetice, ceea ce ușurează munca pedagogului și a elevilor. Elevii își notează traducerea cuvintelor în cărțile citite aceste cuvinte nu există în dicționarul din manual sau sînt folosite într-un sens nou, în acest caz este bine să se traducă propoziții cu întrebuintărea diferită a cuvîntului respectiv.

Sarcina profesorului de limba rusă în munca de alcătuire a dicționarului constă în următoarele:

1). să urmărească ca elevii să scrie corect și sistematic cuvintele rusești și traducerea lor și să păstreze cu grijă dicționarul;

2). să-i îndrumaze pe elevii în alegerea cuvintelor pentru dicționar;

3). să asigure ca traducerea să fie exactă;

4). să-i învețe pe elevi să folosească în mod just dicționarul.

Pe lângă aceasta, se recomandă alcătuirea unui dicționar școlar tematic. Temele pentru dicționar trebuie să aibă o importanță practică. Dicționarul tematic nu este un depozit de cuvinte, ci un material menit să ajute la îmbogățirea vorbirii elevilor. De aici și mobilitatea lui — nu numai în sensul acumulării materialului, ci și al așezării lui. Așa, de pildă, elevii scriu la început cuvintele din tema generală „Dicționar militar”. Pe măsura acumulării cuvintelor acest material se grupează pe următoarele capitole: „dicționarul artilleristului”, „dicționarul aviatorului”, „dicționarul marinarului”.

În dicționarul tematic se introduc cuvintele cuprinse într-o temă care se poate înțelege în sens larg („dicționarul transportului”) sau în sens relativ („dicționarul feroviarului”, „dicționarul transportului pe apă”, „dicționarul transportului auto” etc.).

Alcătuirea dicționarului școlar este continuarea exercițiilor pentru explicarea cuvintelor noi: cuvîntul explicat la lecție se introduce în dicționar. Ar fi greșit să limităm rolul elevului la scrierea cuvintelor și a explicațiilor dictate de profesor — trebuie să-și învățăm cu țință al singur dicționarul, adică să dea o caracterizare cît mai exactă și mai concisă a noțiunii.

Deoarece în majoritatea cazurilor înțelesul cuvintului se determină prin includerea lui într-o noțiune mai vastă, este firescă necesitatea unor exerciții sistematice pentru alegerea acestor noții. De pildă, elevii răspund (oral sau în scris) la întrebarea ce animale cunosc ei. Apoi întrebarea se precizează: animale domestice? sălbatice? răpitoare? ierbivore? Totodată, li se pune elevilor întrebarea din ce specie de animale face parte leul, iepurele, leopardul, lupul, vaca, bivoliul, oala, capra. Elevii se exercită în formularea definițiilor, începînd cu cele mai elementare și lărgind-le în mod treptat.

Dicționarul tematic își are începutul în citirea textului, în exercițiile pentru însușirea vocabularului la acest text.

Astfel, după ce au citit fragmentul „Vania Soloviev” din romanul „Flul regimentului” de V. Kataev, elevii pun hazele dicționarului artilleristului; după fragmentele din romanul „O pinză în depărtare” de V. Kataev încep să alcătuiască dicționarul marinarului; după fragmentele din „Povestea unui om adevărat” — dicționarul aviatorului. Apoi dicționarul este completat în procesul citirii altor texte prevăzute în programă, al lecturii în afara clasei, al lecțiilor la alte obiecte.

Citînd poezia „Mama și fiica” de A. Tvardovski, elevii găsesc cuvinte care au intrat în vorbire în epocă sovietică: colhoz, Sovietul Suprem etc. Se înțușurează din care cuvinte vechi e-au format ele. Se trage concluzia: se schimbă viața oamenilor — se schimbă și vocabularul limbii lor; unele cuvinte

dispar, altele se nasc; dintr-o serie de cuvinte se formează cuvinte noi; înțelesul altor cuvinte se schimbă.

În legătură cu complectarea dicționarului se dau exerciții de folosire practică a materialului lexic acumulat. De pildă:

1). să se aleagă cuvintele pentru descrierea înfățișării personajelor dintr-un tablou.

2). să se aleagă cuvintele pentru caracterizarea exactă a unor personaje literare.

3). să se aleagă cuvintele care definesc calitățile omului sovietic (această temă poate fi concretizată un savant, un ostaș, un elev).

Complectarea dicționarului tematic este strîns legată de munca cu sinonimele și antonimele.

Să dăm un exemplu de muncă cu sinonimele.

1. Pe baza unor lecturi literare, elevii cu prilejul să vadă cît de minuțios și iscusit alege scriitorul cuvintele necesare pentru redarea ideii, ei se conving de necesitatea acestor alegeri.

2. Corectînd răspunsurile elevilor, profesorul le arată că o alegere insuficient de chibzuită a cuvintelor denaturează sensul celor expuse; el ajută în același timp elevii să simț așărta limbii în cazul cînd se repetă unele și aceleași cuvinte.

3. Se fac exerciții stilistice: se extrage un pasaj dintr-un text literar cu cuvinte-sinonime omise; aceste cuvinte se dau separat drept cuvinte-cheie. Elevii trebuie să găsească pentru fiecare sinonim locul corespoizant. O variantă a acestui exercițiu poate fi următoarea: fiecărui cuvînt omis din textul literar îi corespoiză cîteva cuvinte-sinonime cheie. Elevii aleg din ele sinonimul necesar după sens. Este important să se discute apoi cît de reușită a fost alegerea cuvintelor de către elevi? Comparînd cu originalul, trebuie lămurită măiestria scriitorului în alegerea cuvintelor.

4. Li se dau elevilor grupe de cuvinte sinonime. Ei trebuie să arate ce este comun în înțelesul cuvintelor din fiecare grupă. Apoi, după ce au alcătuit propoziții cu fiecare cuvînt, să indice deosebirile în înțelesul acestor cuvinte.

5. Elevii adaugă la fiecare din aceste cuvinte sinonime și alc

Viața de partid în instituțiile de învățământ

In fruntea luptei pentru ridicarea nivelului predării

Considerând școala drept principalul izvor de cadre necesare construcției socialiste...

Organizația de bază P.M.R. de la școala medie mixtă din orașul Bistrița acordă o atenție deosebită mobilizării comunistilor...

În adunările generale ale organizației de partid sînt puse în discuție diferite aspecte ale muncii instructiv-educative...

Luptind necontenit pentru ridicarea nivelului lor ideologic și profesional, membrii de partid din școala desăvîșită...

Pedagogii comunisti din școala noastră se străduiesc să muncească astfel încît să constituie adevărate exemple pentru celelalte cadre didactice...

Prof. LEONIDA DANILA secretarul organizației de bază P.M.R. de la Școala medie mixtă din Bistrița

La cercul pedagogic al învățătorilor

Învățătorii și profesorii din raionul Petrosani desăvîșă o frumoasă și rodnică activitate în cadrul cercurilor pedagogice...

După terminarea lecției model, au avut loc discuții interesante. Participanții au subliniat că succesele obținute în predare...

Laboratorul nostru de chimie

Practica m.l.a. arată că aranjarea în ordine a substanțelor chimice în laboratorul școlii ajută mult la economisirea timpului...

În laboratorul școlii noastre există și un tabel în care sînt înscrise în ordine alfabetică toate substanțele chimice...

Pentru păstrarea acidului sulfuric, a acidului azotic și a acidului clorhidric, am procurat de la Centrul farmaceutic...

Pe fiecare borcan am pus o etichetă care cuprinde: 1. numărul de ordine; 2. școala; 3. formula chimică și denumirea substanței...

ELENA MARINESCU profesoara la școala medie de băieți din Ploiești

Intensificarea muncii de educație a tinerei generații — sarcina centrală a școlii noastre

Grija neobosită și dragostea părintească pentru lină generală, pentru viitorul tineretului, pentru educarea acestuia în spiritul dragostei față de muncă și învățarea constituie o trăsătură caracteristică a regimului democrat-popular...

În anii puterii populare, datorită sprijinului permanent al partidului și guvernului, învățămîntul din țara noastră a luat un puternic avînt...

Procesul instructiv-educativ, avînd un conținut nou, bogat și un nivel în continuă creștere, se desăvîșă după planuri și programe unice de învățămînt...

Creînd o largă rețea de internate, cîmine și cantine și acordînd burse elementare merituose, statul democrat-popular a deschis filieră oamenilor muncii...

Statul democrat-popular cheltuiește anual cea. două miliarde și jumătate lei pentru întărirea rețelei de învățămînt...

Majoritatea tinerilor elevi și studenți și-au înțeles îndatoririle și au răspuns grăbit și cu mare încredințare...

În același timp, unii părinți, dorind să-și vadă copiii urmînd cursurile învățămîntului superior...

Faptele arată că oel care în cursul anilor de învățămînt au rămas deseori corijenți sau repetenți constituie un exemplu demobilizator...

De asemenea, cadrele didactice din Lupeni tin conferințe la postul de radio-amplificator...

E. TETILEANU

Acad. prof. Ilie Murgulescu ministrul învățămîntului

În condițiile actuale, cînd partidul și guvernul îndreaptă eforturile întregului popor în vederea dezvoltării economiei naționale...

Deși atitudine negativă față de învățătura a unor elevi și studenți are urmasii dintre cele mai serioase, mustrile luate pina acum pentru lăcșurarea ei...

Pe drept cuvînt se întrebă oamenii muncii: ce fel de absolvenți vor ieși din astfel de elemente?

Este evident că poporul muncitor nu poate admite ca mijloacele materiale, create datorită eforturilor sale...

Cauzala lipsurilor semnălate în legătură cu rezultatele proaste la învățătura ale unor elevi și studenți sînt numeroase și complexe...

Mai sînt unele cauze didactice care anță o slabă preocupare pentru educarea tineretului...

Deosebit de dăunătoare este lipsa de exigență față de pregătirea elevilor și studenților...

Părinții, elevii și studenții au tot dreptul să întrebe pe profesori, pe directorii de școli...

Legătura dintre școală și părinți funcționează nesatisfăcător, ceea ce face ca școala să fie ruptă de familie...

Întărirea legăturii dintre școală și familie constituie o sarcină importantă a conducătorilor școlilor...

Organizațiile U.T.M. — iar în instituțiile de învățămînt superior, organizațiile de partid și cele de tineret — nu pun întotdeauna în centrul preocupărilor lor activitatea educativă...

O bună parte din lipsurile muncii instructiv-educative din instituțiile de învățămînt se datoresc lipsurilor din activitatea Ministerului Învățămîntului...

Pe de altă parte, în ultimul timp ocolgiul Ministerului Învățămîntului a analizat problemele legate de ridicarea nivelului activității educative în școli...

Una din condițiile principale de care depinde îmbunătățirea activității educative în școli constă în munca organizațiilor de partid și de U.T.M.

Mari sarcini revin în opera de ridicare a școlii cadrelor didactice. Profesorii și învățătorii trebuie să îmbunătățească necontenit lecțiile...

Trebuie sporită exigența față de rezultatele la învățătura ale elevilor și studenților. Fără exigență la examene și interogații slăbește efortul elevilor...

Muncind cu abnegație pentru educarea patriotică a tinerilor, ei trebuie să sădească în sufletul acestora dragostea de muncă...

Tineretul este nădejdea și viitorul poporului nostru: educarea lui este o sarcină de mare răspundere...

Umăr lîngă umăr — profesori, părinți, activiști pe tărîm social, să muncim așa cum ne cere partidul, cu dragoste, entuziasm și pricepere...

(Din „SCINTEIA” nr. 3185)

Inarmarea elevilor cu cunoștințe agrotehnice în atenția cadrelor didactice

Cadrele didactice din raionul Botoșani se preocupă îndeaproape de inarmarea elevilor cu cunoștințe agrotehnice...

Consădirea cadrelor didactice din acest raion a scos la iveală multe realizări ale învățătorilor și profesorilor de științe naturale...

Astfel, tovarășa Emilia Puiu, învățătoarea clasei I-a de la școala de 7 ani din Buccinea...

Cadrele didactice de la școala de 4 ani din satul Orășeni-Deal, comuna Cristești, au acordat o deosebită atenție inițierii elevilor în creșterea animalelor...

Tovarășul Maria Donica, profesoară de științe naturale la școala medie de fete nr. 3 din Botoșani...

Tovarășul profesor M. Sîpoteanu de la școala de 7 ani nr. 2 din orașul Botoșani scoate exersuțiile drept un mijloc în portanț de inarmare a elevilor cu cunoștințe...

Majoritatea profesorilor de științe naturale din raionul Botoșani caută să antreneze elevii și acum, în timpul iernii, în executarea anumitor lucrări practice...

Experiența bogată în organizarea lucrărilor agricole practice a acumulat școala nr. 7 din comuna Cucurani...

Cu toate acestea, se constată încă în școli fenomene negative peste care nu se poate trece cu vederea...

bine cunoscute de părinții elevilor. În acest an, va crește simțitor numărul tărârilor muncitorilor din comună...

Rezultate frumoase au obținut în inarmarea elevilor cu cunoștințe și deșiderii agronomice și cadrele didactice de la școala de 7 ani din comuna Roma...

Cu toate rezultatele bune obținute în inarmarea elevilor cu cunoștințe agrotehnice de către majoritatea învățătorilor și a profesorilor de științe naturale...

Aceste lipsuri arată că secția de învățămînt a raionului are datorită să intensifice munca de control și îndrumare a activității învățătorilor și profesorilor...

OLIMPIA IACOBESCU

ALEXANDRU ESTE ACUM DISCIPLINAT

Pe Alexandru l-am cunoscut de mult, încă din primele zile ale vieții lui, el e elev. Un băiețoi, care răspundea frumos la întrebările învățătoarelor...

În clasă a III-a însă, actele lui de indisciplină au devenit tot mai numeroase. Jocul „de-a risca” începuse să-l intereseze mai mult decît învățătura...

Alături de dragostea pentru carte se dezvoltă însă tendința lui de a nu se supune normelor de bună purtare...

mini, în trecere prin satul lui, l-am revăzut însușit pe Alexandru, elev în clasă a V-a. Am stat de vorbă mult cu el despre întâmplările din viața lui...

Cu colectivul împreună, cu mama lui mereu alături, am reușit să-l schimbăm pe Alexandru. Am făcut de multe ori apel la inițiativa lui în organizarea unor activități extrascolare...

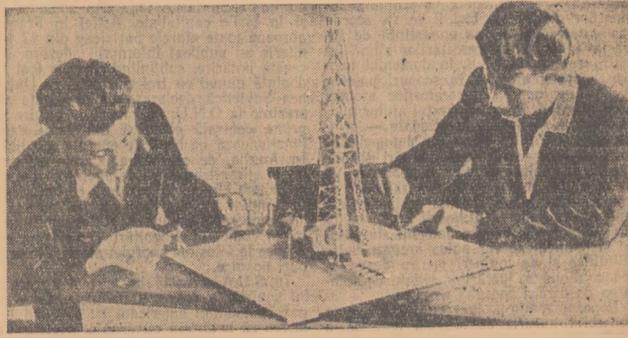
colectivul clasei. M-am înțeles cu elevii ca după fiecare abateră a lui Alexandru să nu ste de vorbă cu el, să nu se joace împreună...

Cu totul împreună, cu mama lui mereu alături, am reușit să-l schimbăm pe Alexandru. Am făcut de multe ori apel la inițiativa lui în organizarea unor activități extrascolare...

ALECU CROITORU

PEDAGOGII CONTRIBUIE LA RĂSPINDIREA ȘTIINȚEI ȘI CULTURII

Numerosi învățători și profesori din Lupeni contribuie activ la acțiunea de răspîndire a științei și culturii în rândurile populației muncitoare...

Elevii ai Școlii medii tehnice de petrol din Ploiești construind macheta unei sonde

Educatoarele s-au pregătit pentru consfăturile raionale

Intimpând consfăturile raionale ale educatoarelor, care se desfășoară în zilele de 22-23 ianuarie 1955, cadrele didactice din instituțiile preșcolare, ale Capitalei s-au pregătit intens în vederea unei participări active la dezbaterile problemelor muncii lor.

La consfățuirile se prezintă două releverate privitoare la situația grădinițelor de copii din raion, la sarcinile educatoarelor în lichidarea nesiției de carte și în ridicarea nivelului cultural al masei, precum și la organizarea regimului de viață al copiilor în instituțiile preșcolare.

Gabinetul pedagogic de pe lângă secția de învățământ a Capitalei s-a preocupat îndeaproape de pregătirea consfăturilor raionale ale educatoarelor. O importanță deosebită a fost acordată de către metoștii cabinetului pregătirii educatoarelor în vederea discutării celui de al doilea punct de pe ordinea de zi a consfăturilor: organizarea regimului de viață al copiilor în instituțiile preșcolare.

În acest scop, cabinetul a organizat seminarii în cadrul cărora educatoarele din fiecare raion au dezbătut o serie de probleme în legătură cu baza fiziologică a regimului de viață al copiilor în instituțiile preșcolare. Astfel, au fost luate în discuție problemele privitoare la reflexul condiționat, la rolul reflexelor condiționate în formarea stereotipurilor dinamice și acțiunea repetată și în aceleași condiții a excitantilor din mediul exterior asupra sistemului nervos al copilului.

Educatoarele au vorbit pe larg la aceste seminarii despre experiența lor în ceea ce privește importanța regimului de viață a copiilor. Astfel, educatoarea D. Iancovici din raionul Tudor Vladimirescu a vorbit despre faptul că o activitate interesantă formează pe soarta creierului a copilului un focar optim de excitație. În momentul când conținutul activității obligatorii nu este interesant, focarul optim de excitație se deplasează și, ca rezultat, atenția copilului se îndreaptă către o altă activitate, datorită formării unui nou focar provocat de un nou excitant mai puternic. Cunoașterea acestui

fapt a îndemnat-o pe tovarăsa Iancovici să prezente mereu activități interesante și atrăgătoare pentru copii.

Tovarăsa Eliza Leonescu, educatoare la grădinița de pe lângă Întreprinderea „Industria Bumbacului” din raionul 23 August, a vorbit la seminar despre importanța respectării orolei de plimbare zilnică, care fortifică organismul copilului și-l dăușează la recepționeze impresiile din mediul inconjurător. Nerespectarea timului pentru plimbări aduce tulburări în sistemul nervos. Copiii devin mediosciplinari, iar orzanele recente nu mai diferentiază suficient impresiile din afară.

Tovarăsa Alexandrina Caranca, din raionul Tudor Vladimirescu, a arătat influența unui regim just al vieții copiilor asupra dezvoltării lor intelectuale. Respectarea orolei de activități obligatorii, desfășurarea unor activități interesante dezvoltă gândirea, memoria și imaginația copiilor.

Educatoarea Matilda Bojin, din raionul Grivița Roșie, a vorbit despre cauzele nevrotizării unor copii, arătând că de multe ori aceste cauze sînt provocate de faptul că în familie și uneori și în instituțiile preșcolare nu se respectă orele de somn necesare copiilor. În aceste cazuri, procesul de inhibiție (somnia) nu acționează suficient asupra sistemului nervos, astfel că lipsa de odihnă duce uneori la un dezechilibru fiziologic.

Tovarăsa Langa Aurelia, directoarea grădiniței de pe lângă Întreprinderea „Postăvaria Română” din raionul 23 August, a arătat importanța ordinii și curățeniei ca factori absolut necesari pentru realizarea unui regim just al vieții copiilor.

Seminariile organizate pentru educatoarele de către cabinetul pedagogic al Capitalei au ajutat cadrele didactice din instituțiile preșcolare să se pregătească temeinic pentru lucrările consfăturilor raionale.

CORNELIA PETRESCU
metodistă la cabinetul pedagogic de pe lângă secția de învățământ a Capitalei

Elevii și studenții în examene

Cu prilejul examenelor semestriale, cadrele didactice de la Școala medie tehnică de construcții civile și industriale din București se străduiesc să aprecieze cât mai just cunoștințele pe care și le-au însușit elevii în prima jumătate a anului școlar.

Elevii anului III A dau examen la „Construcții”, disciplina de bază în pregătirea lor ca viitori tehnicieni.

Eleva Adriana Cucu trebuie să vorbească despre criteriile după care se determină forma de mărime a fundațiilor și despre felul cum se trasează clădirile pe teren. În legătură cu primul subiect, ea arată că fel de forme pot avea fundațiile: fundațiile în trepte, în formă de stîlp, tubulară etc., precum și despre materialele din care se fac acestea — lemn sau cărămidă la clădirile de mică importanță, piatră, beton și beton armat la restul clădirilor. În tratarea subiectelor sale, eleva Adriana Cucu folosește cu pricepere cunoștințele de topografie. Tîmnd seama de răspunsul la examen, ea și de activitatea ei în cursul semestrului, conducătorul examenului i-a dat calificativul „bine”.

Temeinic pregătiți la examene s-au prezentat și elevii Dan Cristofor, Lucreția Matei, Afrodita Craiu și Alții.

Eleva Afrodita Craiu a primit la examen calificativul „foarte bine”. Ea a explicat cu pricepere ce sînt piloții, la ce folosesc ei și cum se execută înfigerea lor. Trezind la al doilea subiect, a vorbit despre executarea săpăturilor și, pentru o mai ușoară înțelegere a problemelor, a desenat pe tablă schițe care au ajutat-o în expunere.

Dacă cei mai mulți dintre elevii anului III „A” au dat la examen răspunsuri bune și foarte bune, mai sînt totuși unii, cei drept puțini la număr, care au răspuns superficial. Aceștia s-au mulțumit cu o parcurgere netemeinică a materiei, alt în timpul semestrului, cit și în perioada de pregătire a examenului. Așa, de pildă, eleva Maria Ciortan a tratat cu superficialitate cele două subiecte „Cercetarea amplasamentelor în vederea studiilor geotehnice pe teren” și „Cum se calcu-

lează o fundație solicitată de forțe orizontale și verticale”. Deși tovarășul profesor ia pus unele întrebări ajutătoare, ea nu a reușit să dea răspunsuri încheiate. În cel de al II-lea semestru cadrele didactice vor trebui să-i ajute mai mult pe acești elevi pentru a-și însuși cunoștințele de bază, necesare unui bun tehnician.

La Universitatea „V. Babeș” din Cluj, sesiunea de examene a constituit un bun prilej de verificare a cunoștințelor acumulate de către studenții în primul semestru, iar calificativele obținute de aceștia oglindesc aprecierea justă a nivelului pregătirii lor de către profesori. Studenții din grupa 607 anul IV s-au prezentat bine pregătiți la examenul de economie politică. Din 12 studenți examinați, 8 au obținut calificativul „foarte bine”, 3 au obținut calificativul „bine” și unul singur „suficient”.

Studenții anului III, grupa 126 de la Institutul agronomic din Cluj au obținut rezultate bune la examenul de darwinism și genetică. Rînd pe rînd, ei au vorbit despre principiile agrobiologiei sovietice, despre metodele cu ajutorul cărora omul poate dirija creșterea și dezvoltarea plantelor în scopul obținerii unor recolte bogate, despre hibridarea îndepărtată, despre metoda mentorului, despre tehnica iroriazării plantelor, despre metodele de mărire a rezistenței la ger a grîului etc. Studenții I. Aftenie, M. Căcșăuș și C. Crețu au obținut calificativele „bine” și „foarte bine”. În aceste rezultate au obținut însă studenții din grupa 122, care nu au acordat suficientă atenție acestei discipline. Sase dintre membrii acestei grupe au obținut calificativul „insuficient”.

O bună pregătire a dovedit și studenții anului III de la Facultatea de agricultură cu limba de predare maghiară. Cei mai mulți dintre ei au dat răspunsuri bune la examenul de agricultură generală. Ei au vorbit despre importanța menținerii structurilor solului, despre importanța înfrumusețării îngrășămintelor pentru ridicarea fertilității solului, pentru sporirea producției agricole, despre lucrările agrotehnice cu ajutorul cărora poate fi ridicată fertilitatea solului.

Referențul — Stați, tovarăși, aveți răbdare! Mal am de comentat numai 45 de rapoarte — și gata!

Rezultatele controlului obștesc

Acțiunea de control obștesc asupra executării bugetului de asigurări sociale și asupra executării bugetului sindical, desfășurată în instituțiile de învățămînt între 10-30 decembrie 1954, a dus la o puternică mobilizare a organelor sindicale în vederea îmbunătățirii asistenței medicale și folosirii juste a sumelor acordate de stat pentru nevoile oamenilor muncii, la atragerea membrilor de sindicat în cunoașterea și rezolvarea problemelor legate de munca de asigurări sociale și administrativ-financiară.

În perioada de pregătire a activității comisiilor de asigurări sociale și administrative-financiare, unele comitete sindicale ale instituțiilor de învățămînt din București cum sînt, de exemplu, celea de la Institutul politehnic, Institutul de Industrii Alimentare, Institutul de petrol și gaze etc., precum și comitetul de instituție de la Academia R.P.R. au făcut cunoscută această acțiune în rândurile membrilor de sindicat prin adunări generale, prin articolele din gazetele de școală, prin stațiunile de radio-amplificare, mobilizîndu-i să sesizeze comisiile asupra lipsurilor existente și să facă propuneri menite să ducă la îmbunătățirea muncii în acest domeniu.

Rezultatele controlului obștesc au arătat că multe din comitetele sindicale din instituțiile de învățămînt din Capitală — de pildă cele de la Universitatea „C. I. Parhon”, de la I.S.E.P. „V. I. Lenin” etc. — și comitetul de instituție de la Academia R.P.R., au folosit just și planificat fondurile de asigurări sociale și s-au interesat îndeaproape de sămănata și condițiile de muncă ale membrilor de sindicat. Astfel, comitetul de instituție de la Academia R.P.R., datorită unei bune activități a comisiilor de asigurări sociale și cunoașterii Instrucțiunilor Consiliului Central al Sindicatelor, a folosit din plin fondurile pentru prevenirea îmbolnăvirilor. Comisia de asigurări sociale de la Academia R.P.R., a dat dovadă de vigoare în muncă, respingînd certificatele nejustificate prezentate de unii salariați. Astfel, comisia de control obștesc a tras la răspundere pe tovarăsa D. Cojocaru care, lipsind nemotivat de la serviciu timp

de 7 zile, a încercat să beneficieze pe nedrept de ajutorul de boală, prezentînd un certificat medical vechi, cu dată modificată.

Propunerile făcute comisiilor de control obștesc de către membrii de sindicat de la Universitatea „C. I. Parhon” au dus o serie de îmbunătățiri privind normele în legătură cu problema protecției muncii în laboratoare, la atelierele de litografie, cîmine și cantine.

Activitatea susținută a comisiilor de control obștesc din instituțiile de învățămînt a dus la îmbunătățirea muncii financiare într-o serie de unități cum sînt Institutul pedagogic de 2 ani, Academia R.P.R. etc. De asemenea, s-a îmbunătățit munca de gospodărire a materialelor necesare manifestărilor culturale și sportive etc.

Controlul obștesc asupra executării bugetului de asigurări sociale a dus la descoperirea unor lipsuri în activitatea organizațiilor sindicale. Aceste lipsuri se datoresc fidei cunoașterii sau nerespectării instrucțiunilor și deciziilor Consiliului Central al Sindicatelor de către organele sindicale, fie neglijenței unor organe administrative. La aceasta se adaugă și lipsa unui control regulat și amănunțit din partea organelor sindicale și administrative asupra execuției bugetului de asigurări sociale și administrativ-financiar. La Institutul de construcții, fostul responsabil al comisiilor de asigurări sociale, Silviușki, complex lipsit de răspundere față de munca încredințată, manifestînd totodată insuficiență față de cererile membrilor de sindicat, a folosit cu părtinire biletele de cură și odihnă repartizate de Comitetul Central al Sindicatelor și Municipiilor din învățămînt. Din fondurile administrate de acesta lipsește suma de 1990 lei.

Controlul obștesc asupra executării bugetului de asigurări sociale, care a fost puternic sprijinit de masa membrilor de sindicat, a constituit un prilej de înălțurare a lipsurilor muncii, de întărire a activității organelor sindicale din învățămînt.

MARIA ENACHE

Vom folosi energia nucleară în economia și știința noastră

Au trecut 14 ani de cînd omul a reușit să aprindă un nou foc, de data aceasta de 3.000.000 de ori mai puternic, la accesii greutate de combustibil, dect focul pe care l-au aprins străbunii omului.

Dacă primul foc rezultă din combinarea straturilor de electroni care învelesc simburii atomilor, al doilea foc reiese din însuși simburile atomilor unor elemente grele, ca uraniu și toriumul. Acolo în simbur, în nucleu cum se spune, substanța este așa de concentrată, încît dacă ai reuși să umpli un cm³ numai cu nucleu atomic, el ar cîntări cîteva zeci de mii de tone. Cauzele acestei mari concentrări de materie se datoresc energiei mari din nucleu. Cînd această căldură a nucleului de uraniu este greu lovită, tot cu o particulă nucleară, așa cum o clădire ar fi lovită de un obuz de artilerie care pătrunde în ea, atunci nucleul de uraniu se sfărîmă. Sar din el particule cu viteze foarte mari, iar mișcarea rapidă a acestor particule, sfărîmături de atomi de uraniu, care au devenit izotopi radioactivi ai elementelor mai ușoare decît uraniu, se transformă în căldură. Astfel, se creează temperaturi de peste un milion de grade. În acest fel, reacțiile nucleare îi dau omului căldură, pe care el o poate utiliza ca atare sau pe care o poate transforma în electricitate, așa cum transformă orice căldură în

Prof. univ. Aurel Potop
director al secției Căldură
din Institutul de Fizică al Academiei R.P.R.

uzinele termoelectrice. Aceste reacții dau în plus izotopi radioactivi, care s-au dovedit a fi mijloace foarte însemnate de studiu în foarte multe ramuri ale științelor naturii cît și elemente de tratament în unele boli grave cum este cancerul.

S-au împlinit 14 ani de cînd omul stăpînește această mare căutare a minții lui, care-i poate aduce mult mai mult decît i-au adus izvoarele de energie folosite pînă acum. Și totuși, multă vreme, gîndul la energia nucleară ne-a adus numai griji și visuri urite. Aceasta, pentru că o cîlică de afitători la război încercase să facă din marea energie atomică, din cea mai mare căutare a omului din secolul nostru, un monopol, pe care să-l folosească pentru a crea mijloace de ucidere în masă.

Știința sovietică a dărmat însă acest monopol pentru că și ea, cu toate secretele care acopereau acest mare izvor de energie, a reușit să descopere și să stăpînească reac-

Cercerile științifice ale studenților

Pentru a da studenților posibilitatea de a-și ridica necontenit pregătirea ideologică și profesională, la Institutul forestier din Orasul Stalin au luat ființă cîteva cercuri științifice. Așa, de exemplu, funcționează cercuri de marxism-leninism, silvicultură, botanică și pedologie.

În cadrul cercului de botanică a fost antrenat un mare număr de studenți. La sîndele cercului se discută teme ca: „Apportul savanților romîni la tezaurul științei universale”, „Observații fenologice în dezvoltarea vegetației”, „Aspecte din flora mondială, sisteme de clasificare de la cele mai rudimentare pînă la cele mai evoluate” etc. Studenții din grupa de fiziologie au făcut cercetări în legătură cu transpirația plantelor lemnoase și cu cultura de plante autotrofe în soluțiuni minerale, pentru a cunoaște simptomele bolilor cauzate de insuficiența elementelor minerale necesare plantelor. Observațiile făcute asupra speciilor de Taxus baccata, Pinus sylvestris, Pinus nigra și Pinus strobus au caracter preliminar. Pe baza lor se va trece la studiul transpirației plantelor lemnoase de diferitele etape ale vegetației în condițiile teritoriului din jurul Orasului Stalin.

Experiențele efectuate în cadrul cercurilor științifice contribuie mult la aprofundarea cunoștințelor studenților.

Laura Nitu

Informații

Societatea de științe matematice și fizice din R.P.R. anunță linerea unui ciclu de prelegeri cu tema „Bazele geometriei și geometria lui Lobacsevski”.

Conferențele vor fi ținute de conf. univ. E. Toth și conf. univ. A. Saichin, începînd din 23 ianuarie 1955, în fiecare duminică la ora 11.30 în amfiteatrul de la etajul III, la rectoratul Universității „C. I. Parhon”.

Cicluul începe cu conferința „Concepția axiomatică asupra geometriei”, care va fi ținută de tov. A. Saichin.

Elevii și studenții în examene

În cadrul cercului de botanică a fost antrenat un mare număr de studenți. La sîndele cercului se discută teme ca: „Apportul savanților romîni la tezaurul științei universale”, „Observații fenologice în dezvoltarea vegetației”, „Aspecte din flora mondială, sisteme de clasificare de la cele mai rudimentare pînă la cele mai evoluate” etc. Studenții din grupa de fiziologie au făcut cercetări în legătură cu transpirația plantelor lemnoase și cu cultura de plante autotrofe în soluțiuni minerale, pentru a cunoaște simptomele bolilor cauzate de insuficiența elementelor minerale necesare plantelor. Observațiile făcute asupra speciilor de Taxus baccata, Pinus sylvestris, Pinus nigra și Pinus strobus au caracter preliminar. Pe baza lor se va trece la studiul transpirației plantelor lemnoase de diferitele etape ale vegetației în condițiile teritoriului din jurul Orasului Stalin.

Experiențele efectuate în cadrul cercurilor științifice contribuie mult la aprofundarea cunoștințelor studenților.

Laura Nitu

Informații

Societatea de științe matematice și fizice din R.P.R. anunță linerea unui ciclu de prelegeri cu tema „Bazele geometriei și geometria lui Lobacsevski”.

Conferențele vor fi ținute de conf. univ. E. Toth și conf. univ. A. Saichin, începînd din 23 ianuarie 1955, în fiecare duminică la ora 11.30 în amfiteatrul de la etajul III, la rectoratul Universității „C. I. Parhon”.

Cicluul începe cu conferința „Concepția axiomatică asupra geometriei”, care va fi ținută de tov. A. Saichin.

Energia atomică în slujba omului

În cursul anului trecut în Uniunea Sovietică a fost pusă în funcțiune cea dintîi centrală electrică industrială din lume pe bază de energie atomică. U.R.S.S. este țara în care visul îndrăznet de a face din energia atomică o puternică forță motrice a dezvoltării societății pe cîmîni înalte s-a transformat în realitate. S-a dovedit astfel în chinul cel mai limpede că Uniunea Sovietică duce o politică înțeleaptă în vederea eluierii nobililor scopuri ale păcii, ale progresului omînilor, ale civitizației.

De cînd guvernul sovietic a declarat că, pornind de la marea importanță a folosirii energiei atomice în scopuri pașnice și cîntînd să contribuie la dezvoltarea colaborării internaționale în acest domeniu, este gata să transmită experiența științifică și tehnică corespunzătoare acumulată în Uniunea Sovietică.

N-au trecut decît cîteva zile de cînd guvernul sovietic a făcut această declarație de uriașă însemnătate și opoziția publică mondială s-a putut convinge încă odată că întotdeauna declarațiile guvernului sovietic sînt însoțite de fapte.

Guvernul sovietic hotărîse să acorde unor state prietene, printre care și țara noastră, ajutor tehnic științific și de producție pentru crearea de baze științifice experimentale în vederea dezvoltării cercetărilor în domeniul fizicii nucleare și al folosirii energiei atomice în scopuri pașnice.

În acest scop guvernul sovietic a propus R. P. Chineze, R. P. Polone, R. Cehoslovace, R. P. Romînie și R. D. Germane să le acorde ajutor multilateral în ceea ce privește proiectarea, livrarea de utilități, construirea de generatoare atomice cu o capacitate termică pînă la 5000 kw fiecare și de acceleratori de particule elementare. Se prevede de asemenea să se pună la dispoziția acestor țări cantitățile necesare de materiale dezagregabile pentru generatori atomice și pentru lucrările de cercetări științifice. În aceasta se ține seama de faptul că țările respective furnizează Uniunii Sovietice materii prime corespunzătoare. Oamenilor de știință și inginerilor din aceste țări li se va acorda posibilitatea de a lua cunoștință de lucrările în domeniul cercetărilor științifice desfășurate în U.R.S.S. în domeniul folosirii energiei atomice în scopuri pașnice și de funcționarea generatorilor atomice experimentali. Pe baza acestui ajutor multilateral, în țările sus menționate — printre care și R.P.R. — se vor putea desfășura pe larg lucrări de cercetări științifice în domeniul fizicii nucleare, se va putea obține cu ajutorul generatorilor atomice o cantitate suficientă de izotopi radioactivi în vederea utilizării lor în medicină, biologie și în alte domenii ale științei și tehnicii, se vor putea prezădi cîndre științifice și de inginerii pentru dezvoltarea continuă a lucrărilor legate de folosirea pașnică a energiei atomice.

Poporul romîn a luat cunoștință cu o deosebită bucurie de această hotărîre a guvernului sovietic care deschide țării noastre mari perspective de dezvoltare economică și culturală, de întărire și înflorire neînscutată. În această nouă hotărîre a guvernului sovietic oamenii muncii din țara noastră văd o puternică expresie a ajutorului fratresc, sincer pe care Uniunea Sovietică ni-l acordă alături de alții din lagărul socializmului.

Hotărîrea de a accorda unor țări prietene ajutor tehnic științific și de producție alături de alții din lagărul socializmului, este gata să transmită experiența științifică și tehnică corespunzătoare acumulată în Uniunea Sovietică.

N-au trecut decît cîteva zile de cînd guvernul sovietic a făcut această declarație de uriașă însemnătate și opoziția publică mondială s-a putut convinge încă odată că întotdeauna declarațiile guvernului sovietic sînt însoțite de fapte.

Guvernul sovietic hotărîse să acorde unor state prietene, printre care și țara noastră, ajutor tehnic științific și de producție pentru crearea de baze științifice experimentale în vederea dezvoltării cercetărilor în domeniul fizicii nucleare și al folosirii energiei atomice în scopuri pașnice.

guvernului sovietic care deschide țării noastre mari perspective de dezvoltare economică și culturală, de întărire și înflorire neînscutată. În această nouă hotărîre a guvernului sovietic oamenii muncii din țara noastră văd o puternică expresie a ajutorului fratresc, sincer pe care Uniunea Sovietică ni-l acordă alături de alții din lagărul socializmului.

Hotărîrea de a accorda unor țări prietene ajutor tehnic științific și de producție alături de alții din lagărul socializmului, este gata să transmită experiența științifică și tehnică corespunzătoare acumulată în Uniunea Sovietică.

N-au trecut decît cîteva zile de cînd guvernul sovietic a făcut această declarație de uriașă însemnătate și opoziția publică mondială s-a putut convinge încă odată că întotdeauna declarațiile guvernului sovietic sînt însoțite de fapte.

Guvernul sovietic hotărîse să acorde unor state prietene, printre care și țara noastră, ajutor tehnic științific și de producție pentru crearea de baze științifice experimentale în vederea dezvoltării cercetărilor în domeniul fizicii nucleare și al folosirii energiei atomice în scopuri pașnice.

În acest scop guvernul sovietic a propus R. P. Chineze, R. P. Polone, R. Cehoslovace, R. P. Romînie și R. D. Germane să le acorde ajutor multilateral în ceea ce privește proiectarea, livrarea de utilități, construirea de generatoare atomice cu o capacitate termică pînă la 5000 kw fiecare și de acceleratori de particule elementare. Se prevede de asemenea să se pună la dispoziția acestor țări cantitățile necesare de materiale dezagregabile pentru generatori atomice și pentru lucrările de cercetări științifice. În aceasta se ține seama de faptul că țările respective furnizează Uniunii Sovietice materii prime corespunzătoare. Oamenilor de știință și inginerilor din aceste țări li se va acorda posibilitatea de a lua cunoștință de lucrările în domeniul cercetărilor științifice desfășurate în U.R.S.S. în domeniul folosirii energiei atomice în scopuri pașnice și de funcționarea generatorilor atomice experimentali. Pe baza acestui ajutor multilateral, în țările sus menționate — printre care și R.P.R. — se vor putea desfășura pe larg lucrări de cercetări științifice în domeniul fizicii nucleare, se va putea obține cu ajutorul generatorilor atomice o cantitate suficientă de izotopi radioactivi în vederea utilizării lor în medicină, biologie și în alte domenii ale științei și tehnicii, se vor putea prezădi cîndre științifice și de inginerii pentru dezvoltarea continuă a lucrărilor legate de folosirea pașnică a energiei atomice.

Poporul romîn a luat cunoștință cu o deosebită bucurie de această hotărîre a guvernului sovietic care deschide țării noastre mari perspective de dezvoltare economică și culturală, de întărire și înflorire neînscutată. În această nouă hotărîre a guvernului sovietic oamenii muncii din țara noastră văd o puternică expresie a ajutorului fratresc, sincer pe care Uniunea Sovietică ni-l acordă alături de alții din lagărul socializmului.

Hotărîrea de a accorda unor țări prietene ajutor tehnic științific și de producție alături de alții din lagărul socializmului, este gata să transmită experiența științifică și tehnică corespunzătoare acumulată în Uniunea Sovietică.

N-au trecut decît cîteva zile de cînd guvernul sovietic a făcut această declarație de uriașă însemnătate și opoziția publică mondială s-a putut convinge încă odată că întotdeauna declarațiile guvernului sovietic sînt însoțite de fapte.

Guvernul sovietic hotărîse să acorde unor state prietene, printre care și țara noastră, ajutor tehnic științific și de producție pentru crearea de baze științifice experimentale în vederea dezvoltării cercetărilor în domeniul fizicii nucleare și al folosirii energiei atomice în scopuri pașnice.

Poporul romîn a luat cunoștință cu o deosebită bucurie de această hotărîre a

produce o impresie puternică asupra multor țări care pot să se adreseze U.R.S.S. pentru a-și cere ajutor material și tehnic în domeniul folosirii energiei atomice în scopuri pașnice.

Hotărîrea guvernului sovietic constituie o puternică dovadă a politicii consecvente a Uniunii Sovietice în legătură cu folosirea energiei atomice numai în scopuri pașnice. Deși posedă diferite tipuri de arme atomice și cu hidrogen, Uniunea Sovietică militează necontenit pentru punerea în afara legii a oricăror arme de exterminare în masă. Această poziție fermă izvoară din țara de neegalat a statului sovietic, din forța uriașă a Uniunii Sovietice.

Cu totul alta este situația în țările capitaliste. Posibilitățile pe care le deschide folosirea în scopuri pașnice a energiei atomice îi înspăimîntă pe maniciaci atomici din S.U.A. și din țările înhăimate la carul politicii lor agresive. Însăpămîntați de pierderea profiturilor, aceștia plănuesc cu cinism aruncarea lumii într-un mael atomic distrugător. Astfel, generali de teapă lui Gruenther, Montgomery etc. discută fătis și cu nerusinare despre planurile monstruoase ale cercetărilor agresive din occident de folosire a armei atomice pentru exterminarea în masă a populației.

N-ar strica însă dacă feldmaresalul Montgomery s-ar gîndi, de pildă, ce ar deveni Insulele Britanice, dacă asupra lor ar cădea chiar numai cîteva bombe atomice, lată însăși părerea unui englez — deputatul laburist Crossman — în această privință: „Dacă războiul atomic va izbucni, există în lume numai o singură țară care va fi distrusă în cursul primei ore 24 de ore. Este țara situată pe aceste insule (Insulele Britanice, n.r.) cu o populație densă, care numără 50.000.000 de locuitori”. Îngrășoarea d-lui Crossman în legătură cu soarta Angliei în cazul unui război atomic este pe deplin justificată.

La soarta țării lor ar trebui să se gîndească mai serios politicienii din occident care urzesc planul monstruos de a întemeia strategia militară a blooului Atlanticului de Nord pe utilizarea armei nucleare.

Se știe însă că popoarele din țările apusene nu sînt de acord cu politica cercurilor agresive. Oamenii muncii din toate țările sînt interesați în interzicerea armei atomice și în înălțurarea primejiei războiului atomic.

Lucrările sesiunii țîrgite a Biroului Consiliului Mondial al Păcii arată cu o deosebită forță că popoarele sînt hotărâte să zădărnicescă planurile afitătorilor război atomic. Toți oamenii cinștii sînt vital interesați ca energia atomică să fie folosită în scopuri pașnice.

Poporul nostru privește plin de încredere în viitor, deoarece, cu ajutorul de nepretutit al Uniunii Sovietice, țara noastră este printre primele care se vor bucura de marile beneficii ale folosirii energiei atomice în scopuri pașnice în interesul păcii și progresului.

produce o impresie puternică asupra multor țări care pot să se adreseze U.R.S.S. pentru a-și cere ajutor material și tehnic în domeniul folosirii energiei atomice în scopuri pașnice.

Hotărîrea guvernului sovietic constituie o puternică dovadă a politicii consecvente a Uniunii Sovietice în legătură cu folosirea energiei atomice numai în scopuri pașnice. Deși posedă diferite tipuri de arme atomice și cu hidrogen, Uniunea Sovietică militează necontenit pentru punerea în afara legii a oricăror arme de exterminare în masă. Această poziție fermă izvoară din țara de neegalat a statului sovietic, din forța uriașă a Uniunii Sovietice.

Cu totul alta este situația în țările capitaliste. Posibilitățile pe care le deschide folosirea în scopuri pașnice a energiei atomice îi înspăimîntă pe maniciaci atomici din S.U.A. și din țările înhăimate la carul politicii lor agresive. Însăpămîntați de pierderea profiturilor, aceștia plănuesc cu cinism aruncarea lumii într-un mael atomic distrugător. Astfel, generali de teapă lui Gruenther, Montgomery etc. discută fătis și cu nerusinare despre planurile monstruoase ale cercetărilor agresive din occident de folosire a armei atomice pentru exterminarea în masă a populației.

N-ar strica însă dacă feldmaresalul Montgomery s-ar gîndi, de pildă, ce ar deveni Insulele Britanice, dacă asupra lor ar cădea chiar numai cîteva bombe atomice, lată însăși părerea unui englez — deputatul laburist Crossman — în această privință: „Dacă războiul atomic va izbucni, există în lume numai o singură țară care va fi distrusă în cursul primei ore 24 de ore. Este țara situată pe aceste insule (Insulele Britanice, n.r.) cu o populație densă, care numără 50.000.000 de locuitori”. Îngrășoarea d-lui Crossman în legătură cu soarta Angliei în cazul unui război atomic este pe deplin justificată.

La soarta țării lor ar trebui să se gîndească mai serios politicienii din occident care urzesc planul monstruos de a întemeia strategia militară a blooului Atlanticului de Nord pe utilizarea armei nucleare.

Se știe însă că popoarele din țările apusene nu sînt de acord cu politica cercurilor agresive. Oamenii muncii din toate țările sînt interesați în interzicerea armei atomice și în înălțurarea primejiei războiului atomic.

Lucrările sesiunii țîrgite a Biroului Consiliului Mondial al Păcii arată cu o deosebită forță că popoarele sînt hotărâte să zădărnicescă planurile afitătorilor război atomic. Toți oamenii cinștii sînt vital interesați ca energia atomică să fie folosită în scopuri pașnice.

Poporul nostru privește plin de încredere în viitor, deoarece, cu ajutorul de nepretutit al Uniunii Sovietice, țara noastră este printre primele care se vor bucura de marile beneficii ale folosirii energiei atomice în scopuri pașnice în interesul păcii și progresului.

M. Gorki: „9 IANUARIE”

Notă bibliografică

În Editura Cartea Rusă a apărut, cu prilejul împlinirii a 50 de ani de la revoluția burgheză-democratică rusă din 1905, schița lui Maxim Gorki intitulată „9 IANUARIE”.